ŠVIETIMO MAINŲ PARAMOS FONDAS

Savivaldybių švietimo padaliniams

Švietimo įstaigų vadovams

DĖL KONSULTACINIŲ PASLAUGŲ PASITELKIMO RENGIANT IR ĮGYVENDINANT PROGRAMŲ „ERASMUS+“ IR „NORDPLUS“ PROJEKTUS

Gerbiami švietimo įstaigų vadovai,

Švietimo mainų paramos fondas, siekdamas atkreipti švietimo įstaigų dėmesį į atsakingą „Erasmus+“ ir „Nordplus“ projektų rengimą bei įgyvendinimą, ragina įstaigų vadovus atidžiai įvertinti rizikas, susijusias su išorės konsultantų ar konsultacinių įmonių paslaugų pasitelkimu rengiant projektų paraiškas ir administruojant šių programų lėšomis finansuojamus projektus.

Kartu skatiname švietimo įstaigas projektų idėjas, paraiškas ir įgyvendinimo planus rengti pačioms, aktyviai įtraukiant įstaigos vadovus, pedagogus ir kitus darbuotojus. Projektas turėtų kilti iš konkrečios įstaigos poreikių, strateginių tikslų ir bendruomenės siekių, todėl būtent įstaigos darbuotojai geriausiai gali numatyti, kokių pokyčių siekiama ir kokios veiklos padėtų juos įgyvendinti. Savarankiškas projektų rengimas ir įgyvendinimas taip pat padeda įstaigai kaupti tarptautinių projektų valdymo patirtį ir stiprinti darbuotojų kompetencijas.

Įvertinus ankstesnes „Nordplus“ programos praktikas, pažymėtina, kad išorės konsultantų pasitelkimas neatleidžia projektą planuojančios įstaigos nuo atsakomybės už projekto turinį, įgyvendinimą, finansų valdymą ir tinkamą atsiskaitymą. Galimos rizikos:

- **Informacijos apie projektą valdymas.** Pasitelkus išorės konsultantus gali susidaryti situacija, kai įstaigos vadovui ir projekto komandai nėra pateikiama visa informacija apie parengtą paraišką, projekto įsipareigojimus, finansavimo sąlygas, susirašinėjimą ar projekto įgyvendinimo

eigą. Įstaiga turėtų užtikrinti, kad visa su projektu susijusi informacija būtų tiesiogiai prieinama projekto vykdytojui ir nebūtų kontroliuojama vien išorės paslaugų teikėjo.

- **Projekto biudžeto kontrolės praradimas.** Rizika padidėja tais atvejais, kai konsultantui faktiškai perduodamas projekto biudžeto planavimas ar valdymas, sprendimai dėl projekto lėšų panaudojimo ar atsiskaitymų. Įstaigos vadovas turėtų užtikrinti, kad sprendimų dėl projekto finansų kontrolė išliktų pačioje įstaigoje.
- **Netinkamas projekto lėšų panaudojimas ar atsiskaitymas.** Net ir tais atvejais, kai finansinius ar administracinius dokumentus rengia išorės konsultantas, būtina įsitikinti pateikiamų duomenų, dokumentų ir deklaruojamų išlaidų teisingumu. Konsultanto parengti dokumentai neturėtų būti tvirtinami jų nepatikrinus.
- **Teisinė ir finansinė atsakomybė.** Ypač svarbu įvertinti tai, kad paslaugų perdavimas konsultantui neperkelia projekto vykdytojo įsipareigojimų konsultacinei įmonei. Už įsipareigojimų pagal finansavimo sutartį vykdymą, pateikiamos informacijos teisingumą ir tinkamą projekto įgyvendinimą **atsako finansavimo sutartį sudariusi organizacija**. Todėl nustačius pažeidimų už netinkamai panaudotas lėšas, finansinės pasekmės tenka būtent projekto vykdytojui.

Dažnėja atvejų, kai mokykloms siūlomos kitų šalių konsultantų parengtos, mokyklų poreikių neatitinkančios projektų paraiškos, numatančios bendradarbiavimą su mokykloms nepažįstamais partneriais. Atkreipiame dėmesį, kad **„Erasmus+“ programos paraiškos teikėjai pateikdami paraišką pateikia pasirašytą sąžiningumo deklaraciją, kuria patvirtinama, kad pateiktos paraiškos originalus turinys yra parengtas jų organizacijos ir kad už paraiškos parengimą nebuvo sumokėta ar kitaip kompensuota jokiai kitai organizacijai ar išorės asmenims**. Taip pat kviečiame būti budrius dalijantis savo organizacijos duomenimis, nes „Erasmus+“ programoje pasitaikė atvejų, kai švietimo įstaigos net nebuvo informuotos apie jų vardu teikiamas paraiškas.

Atsižvelgdami į tai, **kviečiame įstaigas įvertinti galimybes projektus rengti ir administruoti savo jėgomis**. Programų „Erasmus+“ ir „Nordplus“ projektai yra ne tik galimybė gauti finansavimą konkrečioms veikloms, bet ir priemonė įstaigos bei jos darbuotojų kompetencijoms, tarptautiniam bendradarbiavimui ir organizaciniams gebėjimams stiprinti. Todėl svarbu, kad projekto rengimo ir įgyvendinimo patirtis bei žinios liktų pačioje įstaigoje.

Jeigu vis dėlto nusprendžiama („Nordplus“ programos atveju) pasitelkti išorės paslaugų teikėjus, raginame įstaigų vadovus įvertinti ne tik jų paslaugų kainą ir žadamą rezultatą, bet ir sutarties sąlygas, atsakomybių pasidalijimą, prieigą prie projekto informacijos bei finansinių sprendimų priėmimo tvarką. Rekomenduojame užtikrinti, kad įstaigos vadovas ir projekto komanda turėtų tiesioginę prieigą prie visos projekto dokumentacijos, oficialių projekto administravimo sistemų ir susirašinėjimo, patys kontroliuotų projekto biudžetą bei prieš patvirtindami dokumentus patikrintų konsultanto parengtą informaciją.

Kilus abejonių dėl konsultanto siūlomo bendradarbiavimo modelio, sutarties sąlygų ar projekto administravimo praktikos, rekomenduojame prieš prisiimant įsipareigojimus konsultuotis su Švietimo mainų paramos fondu.

Švietimo mainų paramos fondas teikia išsamią informaciją pareiškėjams bei projektų vykdytojams. Kilus klausimų, kviečiame kreiptis nurodytais kontaktais:

- Programa „Erasmus+“ KA1 veikla: SEKA1@smpf.lt,
- Programa „Erasmus+“ KA2 veikla: SEKA2@smpf.lt,
- Programa „Nordplus“: nordplus@smpf.lt.

Mūsų bendras tikslas – užtikrinti, kad „Erasmus+“ ir „Nordplus“ projektai būtų įgyvendinami skaidriai, atsakingai, stiprintų pačių švietimo įstaigų gebėjimus ir kurtų realią vertę jų darbuotojams, ugdytiniams ir besimokantiesiems.

Direktorė Daiva Šutinytė

Eglė Venckutė, tel. +370 658 69415, el. paštas egle.venckute@smpf.lt